

MADAGASKAR forum

Vennskapsforeningen Norge - Madagaskar • Fihavanan'i Norvezy sy Madagasikara

nr 1 2008 årgang 6

**Vennskapsforeningen
fyller fem år**

**Gassiske barnebøker skal
øke leselysten**

**Heri Ramampiaro;
et forbilde for innvandrere**

Organ for
Vennskapsforeningen
Norge - Madagaskar (VNM)

STYRET I VNM

LEDER

Øyvind Dahl

E-POST

oyvind.dahl@lyse.net

ØVRIGE STYREMEDLEMMER

Arnhild Fjose
(styremedlem), Marit J.
Bakke (sekretær), Reidar F.
Sivertsen (kasserer), Heri
Ramampiaro (webmaster),
Arve Lund (styremedlem),
Linda Bårdsen (1. vara),
Inger Elisabeth Lie
(2. vara).

*Vennskapsforeningen er
ikke ansvarlig for innholdet i
bladet; dette er redaktørens
ansvar. Redaksjonen følger
Vær Varsomplakaten og
Redaktørplakaten.*

REDAKTØR

Linn Krogh Hansen

E-POST

ilinn@frisurf.no

TLF 92 68 69 94

FORMGIVING

Anita R. Hetland
ARI Design

LOGO

Alvar Berget

FOTO FORSIDE

Skoleeleven Toky på De
grønne Bara-skolene.
Foto: Klaus Christian
Küspert.

FOTO BAKSIDE

Det første styret i
Den norsk-gassiske
vennskapsforeningen.
Foto: Privat

Bladet er utgitt med støtte
fra NORAD
ISSN 1504-4750

REDAKTØREN HAR ORDET**Det var en gang...**

Rødhette og Ulven, De tre bukkene Bruse som skulle til seters å gjøre seg fete og Hans og Grete som ble tatt til fange av den onde heksen, men til slutt klarte å overliste henne. Dette er alle gode, gamle eventyr som de aller fleste nordmenn har et forhold til. Eventyr som våre foreldre leste for oss på sengekanten lenge før vi lærte å lese selv, fra bøker som var skrevet for oss barn, ofte med flotte og fargerike tegninger og illustrasjoner til.

Likevel, alle disse fascinerende små og store eventyrfortellingene om hekser og troll, konger og prinsesser, onde og gode mennesker fikk en like naturlig del i barndommen vår som den virkelige verden. Men viktigst av alt; det var disse eventyrene som ga oss lyst til å lære å lese på egen hånd.

Det er vanskelig å forestille seg en barndom uten barnebøker. Ville vi blitt like motiverte til å lære å lese hvis vi ikke hadde hatt alle disse barnefortellingene? Det er vanskelig å svare på i ettertid, men det ville ikke vært det samme om lærerne bare hadde proppet hodene våre fulle med pedagogiske ABC-bøker, uten noen gang å sette seg ned og lese en god barnefortelling som Ronja Røverdatter eller Brødrene Løvehjerte for oss mens vi spiste matpakkene våre. I tillegg til underholdningsfaktoren hadde alle disse eventyrene én ting felles: Det gode seiret mot det onde til slutt. På den måten fikk vi også med oss en ikke helt ubetydelig porsjon moral på kjøpet.

På Madagaskar har barnebøker på eget språk inntil nylig vært et nesten ukjent begrep. Kanskje ikke så rart at dette ikke har blitt prioritert, når vi tenker på hvilken utfordring landet har i å skaffe nok pensumbøker til skolene og utdanningsektoren.

Men nå har Tojo Raheirinirainy, og Mparany Rakotondrainy, to unge gutter fra De grønne Bara-skolene, lansert nye barnebøker på gassisk for gassiske barn. Vår nye medarbeider Sophie Küspert skriver i dette nummeret om leseprosjektet «La joie de lire» og om bok nummer to som allerede er under produksjon.

Ekstra spennende og hyggelig er det også at Prinsesse Märtha Louise har takket ja til å reise til Madagaskar i mai for å lansere en forfatterkonkurranse hvorav de 20 beste bidragene skal bli barnebøker for førskolebarn. Prinsessen har også takket ja til å stille til intervju for Madagaskarforum i etterkant av Madagaskarbesøket.

Desverre har flere av våre medarbeidere sagt fra seg sine verv i redaksjonen på grunn av mangel på tid og kapasitet. Det positive er at vi har fått med oss tre nye og engasjerte skribenter. Foruten Sophie Küspert har Erik Tangedal og Arne Morten Rosnes sagt ja til å bli med oss, noe redaksjonen er veldig glad for. Vi takker derfor de som har hoppet av for følget så langt og ønsker de nye velkommen!

Linn Krogh Hansen
Linn Krogh Hansen

I DETTE NUMMERET

4 Vennskapsforeningen fyller fem år

5 Lobber for mer bistand

7 Vi presenterer to aktuelle bøker for Madagaskar-interreserte

10 Bibelskole for kvinner

11 Alfabetisering på landsbygda

12 Leseprosjektet «La joie de lire»: Møt menneskene bak barnebøkene

15 Norske sykepleiestudenter i praksis på Madagaskar

16 Referat fra Årsmøtet

17 Vennskapsforeningens webmaster viser hvordan man lykkes som innvandrer

19 Smånytt

REDAKSJONEN

REDAKTØR

LINN KROGH HANSEN (38) er utdannet sosialantropolog og har praksis fra Ifaty utenfor Toliara (1997). Tema for hovedoppgaven er religiøs praksis og sosial endring i vezo-enes daglige liv. Hun var sist på Madagaskar i 2005, etter å ha mottatt journaliststipend fra UD. Arbeider nå som journalist i magasinet Seilas.

E-post: ilinn@frisurf.no

MADAGASKAR

ARNE MORTEN ROSNES (35) er fra Stavanger og er gift med misjonær barn Ellen Vea Rosnes. Han bor for tiden på Madagaskar frem til juli 2008 og arbeider litt frivillig for NMS i tillegg til stiling som informasjonskonsulent i FNs matvareprogram (WFO) siden april 2007. E-post: arne.morten@rosnes.com

STAVANGER

ERIK TANGEDAL (70) er teolog frå Misjonskolen i Stavanger/MF. Arbeidde i 15 år i Den Lutherske Kyrkja (FLM) på Madagaskar i tidsrommet 1966 – 1997, første fem år på Vestkysten, seinare i kyrkja si misjonsavdeling Tafika Masina Maharitra med reiser til utkantane over heile øya. Studieopphald på Madagaskar 1999 i møte med hyrderørsla innan FLM. Seinare besøkt øya fem gonger som reiseleiari for turistar og guide, seinast okt/nov 2007.

E-post: erik.tangedal@lyse.net

BERGEN

SOPHIE KÜSPERT (20) har bodd på Madagaskar i fire år med avbrekk på to år i Norge (altså siden 2002). Hun gikk 10. klasse på DNS Madagaskar, og så 1. og 2. vgs på en gassisk skole i tillegg til noen fag på et norsk nettgymnas. 3. vgs var hun i Norge, og skoleåret etterpå tok Sophie et friår på øya der hun jobbet i ProVert og Grønne skoler bara, var på landsbygda og underviste der i tillegg til at hun var på ei sykestue og lærte om helsearbeid. I juni 2007 forlovet Mparany og Sophie seg. Nå studerer hun pedagogikk ved universitetet i Bergen, men neste semester skal hun ha desentralisert studium og bo på Madagaskar i et halvt år.

E-post: sophiekuspert@yahoo.com

OSLO

CHRISTIANE MARIE ØDEGÅRD (24), Bachelor i Utvikling fra UiO, for tiden student ved NTNU, Trondheim, på spansk årsstudium. Født og oppvokst på Madagaskar, var der sist på ferie i 2001.

E-post: christiane_marie@hotmail.com

Vennskapsforeningen er fem år!

Vennskapsforeningen Norge – Madagaskar ble stiftet den 19. oktober 2002 på et møte i Kirkens Nødhjelps lokaler. Ca 75 interesserte hadde møtt fram; noen var kommet helt fra Stavanger, Trondheim og Namsos.

TEKST: ØYVIND DAHL

På stiftelsesmøtet ble vedtektene vedtatt med små endringer i forhold til det som interimstyret hadde foreslått. Videre ble det organisert en idedugnad til aktiviteter for foreningen og avholdt valg på permanent styre. Nedestående personer ble valgt og styret konstituerte seg på første styremøte som følger: Øyvind Dahl (leder), Hans Roger Selnes (nestleder), Jan Erik Furunes (kasserer), Ellen Vea Rosnes (sekretær), Sidonie Hansen (styremedlem), Suzanne Razafimasy Olsen (styremedlem). Endre Haraldseide (varamedlem), Heri Ramampiaro (varamedlem).

Presidentbeøk

Det har vært stor kontinuitet i foreningen. To av de som ble valgt i 2002 er fortsatt medlemmer av hovedstyret. I løpet av våren 2003 ble de etablert lokalkomiteer i Stavanger og Oslo. Senere også i Bergen. Det har i løpet av de fem årene foreningen har eksistert blitt

arrangert en rekke møter med foredrag, lysbilder, besøk fra Madagaskar, lørdagskafeer etc.

Høydepunktet for Vennskapsforeningen var besøk av den Madagaskars nyvalgte president Marc Ravalomanana i Oslo og Stavanger i mars 2004. På møtet i Oslo den 23. mars var ca 250 medlemmer til stede. Vennskapsforeningens leder Øyvind Dahl holdt velkomsttale (kabary) på gassisk. Det var kulturelle innslag med sang og musikk på gassisk og norsk og en god pause ga anledning til å prate sammen for de mange tilreisende. Presidenten og utenriksminister Marcel Ranjeva kom med hilsener til foreningen. På møtet ble også Madagaskars generalkonsul i Norge, Finn Andresen, dekorert med Chevalier de l'Ordre National Malagasy for sin store innsats for Madagaskar gjennom mange år.

Flere blader

Foreningen har siden 2003 gitt ut to

medlemsblader i året. I 2005 og 2007 kom det ut tre blader. Til sammen har Madagaskar-forum hittil kommet ut med 13 nummer med dette bladet. Mona Sorknes var redaktør for de første bladene. Siden 2005 har Linn Krogh Hansen vært redaktør. Fra 2002 har Øyvind Dahl laget nyhetsmeldinger som har gjort at foreningens medlemmer kan holde seg oppdatert om hva som skjer på Madagaskar.

I medlemslisten, som nå teller 473 aktive betalende medlemmer, finner vi venner med ulik tilknytning til Madagaskar. Enkelte har vært på Madagaskar i oppdrag for Norad, UNICEF, eller andre statlige og ikke-statlige organisasjoner, noen er forskere som har utført oppdrag på øya, noen var eller er misjonærer for NMS, andre har vært turister, noen har gassiske familiemedlemmer, andre har rett og slett bare en interesse for denne «merkverdige» øya.

DET FØRSTE STYRET: Fra venstre: Suzanne Razafimasy Olsen, Hans Roger Selnes, Ellen Vea Rosnes, Sidonie Hansen, Øyvind Dahl, Jan Erik Furunes, Heri Ramampiaro og Endre Haraldseide var ikke til stede.

TRENGER HJELP: Den gassiske skolen er avhengig av bistand for å kunne tilby alle barn skolegang

Lobber for mer bistand

I løpet av denne vinteren har hovedstyret i Vennskapsforeningen Norge Madagaskar (VNM) forsøkt å øve påtrykk overfor norske myndigheter for å opprettholde bistanden til Madagaskar.

TEKST: ØYVIND DAHL

Lobbyvirksomheten har ført til henvendelser til Utenriksdepartementet vedrørende følgende tre saker; truslene om nedbemanning av Ambassaden, styrking av utdanningssektoren og nytt engasjement på landbruk, skog, miljø og klima.

I desember 2007 fikk VNMs hovedstyre henvendelser angående nedbemanning av den norske ambassaden i Antananarivo i forbindelse med at ambassaderåd Lillian Wikstrøm som blant annet arbeider med utdanningssakene på Madagaskar går av med pensjon våren 2007. Også ambassadør Hans Fredrik Lehne slutter til sommeren. Men hans stilling er utlyst

på nytt. 15. desember 2007 sendte leder av VNM, Øyvind Dahl, brev til utviklingsminister Erik Solheim på vegne av VNM der vi oppfordret til å revurdere beslutningen om nedbemanning av ambassaden. Øyvind Dahl skrev også innlegg i Aftenposten 30. desember og innlegg i Bistandsaktuelt 11. januar om denne saken.

Argumenterer med Vennskapsforeningens formål

Bakgrunnen for henvendelsene er Vennskapsforeningens formål som lyder slik:

«Venskapsforeningen Norge - Madagaskar er en ideell, politisk og religiøst

uavhengig forening som har til formål å støtte arbeidet for en fredelig, demokratisk og samfunnsnyttig utvikling på Madagaskar, å bidra til vennskap, utveksling og samarbeid mellom de to land på bredest mulig basis innenfor områder som kultur, bistand, turisme, miljø og næring, samt å informere i Norge om gassiske forhold.»

5. februar 2008 var det interpellasjon i Stortinget om utdanningens plass i bistanden. Etter forslag fra VNM, stilte stortingsrepresentant Dagrun Eriksen (Kr.F.) spørsmål om utdanningsstøtten til Madagaskar. Spørsmålet ble ikke besvart på Stortinget, men hun sendte dagen etter et

brev til utviklingsminister Erik Solheim der hun kom med en appell om opprettholdelsen av norsk bidrag og fagkompetanse ved ambassaden. Det ble henvist til hvor viktig det er med langsiktighet og forutsigbarhet i bistanden..

Tvetydig fra storting og minister

13. februar kom det svar fra utviklingsministeren der det sto: «Støtten til Madagaskars utdanningssektor planlegges videreført på dagens nivå... Det legges vekt på å opprettholde den utdanningsfaglige kompetansen ved ambassaden». Det ble ikke sagt noe om nedbemanning av ambassaden, noe som det ble spurt om i brevet fra Dagrun Eriksen. I brevet som VNM mottok 6. februar ble det imidlertid bekreftet at «det er besluttet inndratt en stilling ved ambassaden i Antananarivo». På denne bakgrunn ble det sendt et nytt brev til utviklingsministeren den 10. mars undertegnet av både Dagrun Eriksen (KrF) og Øyvind Dahl: «Vi konstaterer i henhold til utviklingsministerens siste brev (13.02.08) at støtten til Madagaskars utdanningssektor planlegges videreført på dagens nivå. Videre at den utdanningsfaglige kompetansen ved ambassaden vil bli opprettholdt. Vi forstår dette slik at beslutningen om inndragning av en stilling ved Ambassaden i Antananarivo meddelt i brev til Øyvind Dahl (06.02.08) er om-

gjort slik at bemanningen opprettholdes.» Brevet er ennå ikke besvart.

UD ser på saken

På bakgrunn av miljø- og utviklingsminister Erik Solheims uttalelse på Bali i høst om at Norge vil bevilge tre milliarder kroner til et fond for å bevare regnskogene, ble det den 3. mars 2008 sendt et brev undertegnet av siv.agr. Endre Haraldseide (tidligere styremedlem i VNM) og Øyvind Dahl til miljø- og utviklingsministeren der en fokuserte på behovet for økt støtte innen følgende sektorer på Madagaskar: Regnskogen, biologisk mangfold, landbruk - særlig i randsonene til regnskogene og global oppvarming. Det ble rettet en appell om bidrag til å stoppe avskogingen knyttet til uønsket dyrkningsteknikk, bevare mangfoldet og øke matproduksjonen i samsvar med Madagaskars plan for å bekjempe fattigdommen: *Madagascar Action Plan (MAP)*.

Brevet ble besvart 6. mars 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim:

Kjære Endre Haraldseide

Jeg har lest igjennom forslagene dine med interesse. Jeg vil nå sende det videre til den seksjonen her i UD som jobber med Øst- og Sentralafrika, slik at de, i samarbeid med Norad og embetsverket mitt i miljøverndepartementet kan se nærmere på det. De

vil så komme tilbake til deg etter en nøye vurdering.

Takk for dine innspill!

Vennlig hilsen

Erik Solheim

Vennskapsforeningen ser frem til videre utvikling innenfor disse sakene som er tatt opp på vegne av våre 473 medlemmer.

UNIK: Krattskogen på Sør-Madagaskar må vernes for ødeleggende inngrep.

VENTER PÅ SVAR: Vennskapsforeningen håper Stortinget og Utviklingsministeren innser viktigheten av å opprettholde tilstedeværelsen på Madagaskar.

Ny oppdatert utgave på vei:

«Merkverdige Madagaskar. Øya mellom øst og vest.»

Øyvind Dahls bok med ovenstående tittel kom ut i 1998 på Spartacus Forlag. Boken har vært utsolgt fra forlaget i lengre tid.

AV: ØYVIND DAHL

Imidlertid er det nå opprettet mange nye norske forbindelser med Madagaskar især etter at den nye samarbeidsavtalen mellom Norge og Madagaskar ble undertegnet i mars 2003. Det medførte også at det ble opprettet en norsk ambassade i Antananarivo. Ambassaden har forvaltet norsk støtte til programmer for godt styresett, utdanning og olje for utvikling. I tillegg er det blitt mye reisevirksomhet i forbindelse med forskningssamarbeid mellom universiteter i Norge og på Madagaskar. Turisttrafikken er også økende. Bare i år har Ravalala bidratt til at 300 norske turister skal besøke øya.

Oppdatert

Det er ti år siden den forrige boken kom ut og mye har skjedd på Madagaskar siden 1998. Det er valgt en ny president og det nye regimet har satt mange positive tiltak ut i livet. Blant annet har den nye fem-årsplanen «*Madagascar Action Plan*» lagt føringer for en ny utvikling av øya.

Alt dette har aktualisert behovet for en ny og oppdatert utgave av denne boken som fungerer som en generell innføring i land og folk, miljø, historie, politikk, kultur, kommunikasjon, norsk samarbeid og de nye utfordringene som landet står overfor i det 21. århundret.

Noradstøtte

Hovedstyret i vennskapsforeningen fikk tilbud om å stå som utgiver av den nye oppdaterte boken i november 2006. Styret vurderte dette tilbudet i forhold til vedtektene til foreningen. I formålsparagrafen står det at foreningens skal bidra til «å informere i Norge om gassiske forhold».

Forfatteren Øyvind Dahl ønsket at eventuelle fremtidige royaltyinntekter fra boken skulle tilgodeses foreningen, eventuelt ved opprettelsen av et fond til bruk for særskilte tiltak. På denne bakgrunn stilte Hovedstyret seg derfor bak en søknad til Norad om støtte til utgivelsen. Norad gir hvert år støtte til informasjonstiltak i Norge under særskilte betingelser. Utgivelsen av Vennskapsforeningens blad Madagaskarforum støttes med kr 25.000 fra denne potten etter årlig søknadsrunde med rapportering. Søknaden om støtte til utgivelse av den nye boken ble innvilget med kr 100.000 i 2007. Disse pengene er innbetalt til Spartacus forlag etter at en hadde underskrevet kontrakt 8. juni 2007. Boken er nå i produksjon og vil etter planen foreligge i mai 2008.

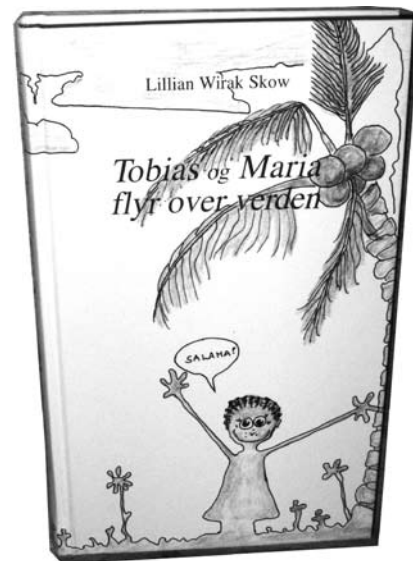
Vennskapsforeningens medlemmer vil få tilbud om å kjøpe boken til halv pris.

NY UTGAVE: Foreløpig utkast til omslaget på den nye boken.

«Tobias og Maria flyr over verden»

Forfatter Lillian Wirak Skow forteller i boken om Tobias på ni år og søsteren Maria på 11 som sammen med familien sin reiser til Madagaskar for å besøke Perline i Vorehe, samt å se landet der oldemor og oldefar, som er foreldrene til forfatteren, levde hele sitt yrkesaktive liv, og hvor forfatter, altså mormor, vokste opp.

TEKST: LINN KROGH HANSEN

Vi følger det 14 personer store reisefølget fra Gardermoen via Eiffeltårnet til Madagaskar og tilbake igjen, med alle de spørsmål og ideer som dukker opp i et barnesinn underveis.

Friske barnsinn

Tobias og Maria spør ofte om den lille jenta Perline, som mormor og bestefar ved flere anledninger har fortalt om. De blir derfor fra seg av glede når Madagaskar-turen endelig er bestilt og er i boks. De to barna synes likevel det er rart å tenke på at Perline ble bortadoptert fordi hun ble født på en «ond» dag og dermed spredte frykt blant foreldrene og de andre i familien sin i den lille landsbyen hun kom fra.

Som barn flest er Tobias og Maria svært nysgjerrige og de gir seg ikke før de har fått en god forklaring hvorfor tingene er slik de er på Madagaskar. Denne nysgjerrigheten og fascinasjonen over alle de merkelige, uvante og til tider vanskelige situasjonene barna kommer opp i følger som en rød tråd gjennom hele boken.

Deres spontane reaksjon på møtet med fattigdommen, etterfulgt av barnslig men utilslørt selvrefleksjon over at

norske barn egentlig har det ganske så bra, er både ærlig og rørende. Ofte lager de sine egen logiske tilleggsforklaring hvis de voksnes forklaringer ikke strekker til.

For alle aldergrupper

Boken er utvilsomt rettet mot barn og deres foreldre, og passer godt til høytlesning på sengekanten eller i sofaen. Større barn som kan lese selv vil også ha stor glede av boken. Det samme gjelder dessuten voksne som ønsker å lære om Madagaskar på en enkel og rett-frem måte.

For oss som har vært på Madagaskar byr boken på mange komiske «deja vu»-opplevelser, som fortalt utfra et barns tenkemåte krydrer de kjente situasjonene med en ekstra porsjon humor.

Men man trenger absolutt ikke å ha vært på Madagaskar for å ha glede av denne boken. Forfatteren klarer på en utmerket måte å kombinere god underholdning, spenning og en god porsjon Madagaskar-kunnskap.

Det er veldig vanskelig å legge fra seg boken før den er ferdig lest!

Boken gis ut av Færder Forlag, Veiledende butikkpris er kr 183,-, men forfatteren selger dem direkte for kroner 100,- pluss frakt.

Forfatter Lillian Wirak Skow kontaktes på telefon 33 12 51 02 eller e-post lskow@online.no

FØDT PÅ MADAGASKAR: Forfatter Lillian Wirak Skow.

Forfatteren som 12-åring:

- Skulle aldri tilbake til Madagaskar

AV: LINN KROGH HANSEN

Lillian Wirak Skow er født i Morombe på Madagaskars vestkyst i 1939 av misjonærforeldrene Lilly og Helge Wirak. Hun kom tilbake til Norge rett før krigen, og ble så med sine foreldre ut igjen i 1946.

– Da jeg kom tilbake til Norge som 12-åring bestemte jeg meg for én ting; Jeg skulle aldri tilbake til Madagaskar! Nå ville jeg bare være norsk, forteller Lillian til Madagaskarforum.

Skjebnet hadde dog bestemt seg for noe annet, og 42 år senere, i 1993, reiste Lillian tilbake sammen med ektemannen Edgar, søsteren Aina og hennes ektemann Jon Steen-Johnsen. Denne reisen ble inspirasjonen til boken «Veloma Madagasikara» som kom ut i 2003 og nå er utsolgt.

– Etter dette kommer det som er bakgrunnen for boken «Tobias og Maria flyr over verden» og familieturen som jeg forteller om i de følgende kapitlene (2005).

Virkelige personer

Lillian forteller at alle personene i boka er virkelige. – Det er oss selv, våre barn og barnebarn det dreier seg om. Men jeg har endret på alle navnene. Det er likevel ikke vanskelig å skjenne hvem som er hvem. Morten i boka heter egentlig Martin, og familien Skow blir i boken kalt som familien Skogen og så videre.

Alt i boken er sant. Litt forfatterfrihet har Lillian dog innvilget seg for å få det hele til å bli best mulig.

Hun forsikrer oss samtidig om at det ikke er hun som overtaler familien til å reise.

– Det er de selv som vil at turen skal skje. Jeg er bare med som en «oppegående» person som kan vise dem stedene.

Boken er den fjerde i en serie om Tobias og Maria. Bøkene kan leses uavhengig av hverandre.

Lillian Wirak Skow er nå bosatt i Larvik og har i en årrekke undervist i naturfag ved Høgskolen i Vestfold, avdeling for lærerutdanning.

I 1996 debuterte hun som forfatter med diktsamlingen «Alle disse dagene». Tilsammen har hun gitt ut ni bøker.

HVOR ER DET BLITT AV DEG?

Mange medlemmer flytter eller forandrer adresser. Dessverre glemmer mange å melde fra om adresseforandringer. Så får vi klager over at de ikke får blad, nyhetsmeldinger og invitasjoner til medlemsmøter.

Har du fått ny adresse, nytt telefonnummer eller ny e-postadresse, så husk å gi melding om dette til:

Reidar F. Sivertsen,
Brøholtlia 16 A,
3430 SPIKKESTAD,
e-post: info@madagaskar.no,
Telefon: 31 29 69 10,
Mobil: 918 58 519.

Dette vil spare oss for masse bryderi ved utsending av blad og nyhetsmeldinger!

MADAGASKAR-NYTT

Øyvind Dahl lager nyhetsmeldinger fra Madagaskar hver måned. Når du tegner medlemskap ber vi deg om å oppgi navn, adresse og e-postadresse slik at du kommer på adresselisten. Dersom du ikke har e-post

adresse, har foreningen ekstra service og sender nyhetene i konvolutt til deg hver måned.

Dersom du har fått e-postadresse, eller har forandret e-postadresse, ber vi deg om å melde den inn til ansvarlig for medlemsregisteret Reidar F. Sivertsen, e-post: info@madagaskar.no, slik at du kan få nyhetene fortere og billigere.

HUSK HJEMMESIDEN TIL FORENINGEN!

Det kommer snart en ny versjon av hjemmesiden til foreningen. Du finner den på <http://www.madagaskar.no>

Her blir Øyvind Dahls månedlige nyhetssendinger oppdatert flere ganger i måneden. Der finnes også annet smånytt, bilder, dokumenter, alle bladene vi har utgitt og mange nyttige linker.

LEDIGE PLAGSER PÅ TUR TIL MADAGASKAR

Rygge og Ekholt menigheter arrangerer tur til Madagaskar i uke 39 og 40 sammen med Ravinala Reiser.

–Vi støtter NMSs Shalom-prosjekt og skal bli litt bedre kjent med dette, samt forsøke å inspirere folk til å se på Madagaskar som et mulig turistmål. Turen er åpen for alle interesserte og vi har pr. idag seks ledige plasser og ville gjerne få fylt opp disse.

Interesserte kan ta kontakt direkte med Ravinala Reiser, eller med undertegnede for nærmere info.

Med vennlig hilsen
Reidun Bugge
Kirkevergen i Rygge,

tlf: 69264485 /48282048
Epost: reidun.bugge@rygge.kommune.no

Bibelskole for kvinner

Mykje er skjedd der sidan jubileet for Norosoa og Angèle i juni i fjor. Det har vore leiarskifte. Raoserasalina Evelinah er på plass som ny styrar frå skulestart i oktober. Både styrarbustaden, gjestehus og internat med kjøkken er blitt pussa opp, og det har gjort seg. Tunet er blitt fint.

TEKST: HELGA EIKELAND

Det er oppretta ein ny klasse for kvinner i samarbeid med det «grønne skuleprosjektet». Dei har praktiske fag; jordbruk, rekneskap og data. Kurset går over syv månader. Dette prosjektet får økonomisk støtte frå UD gjennom den norske ambassaden og NMS. Det er ikkje plass til alle på internatet, så 18 av desse elevane bur utafør skuletunet. Internatet har 28 elevar.

Bibelskolen går som før. Utanom styraren er lærarane dei same. Det er 22 elevar dette året, fordelt på første og andre klasse. Elevar ute frå distriktet, som ofte berre har få års skulegang, blir tatt inn nå som tidlegare. Dei vert ofte ressurspersonar i kyrkja på heim-plassen etter to år på bibelskolen. Denne skulen gjev og opplæring i handarbeid og matstell i tillegg til vanlege bibelskulefag. Etter desse to åra kan bibelskuleelevane søkja om å få gå det praktiske kurset.

Amboaloboka er ein nasjonal bibelskule og dette året er det elevar frå sju av synodane i tillegg til det nære området kring Fianarantsoa.

Styraren fortalde at erfaringane med det grønne prosjektet er gode. Internatet kjøper rimelege grønnsaker frå hagen, og elevane som bur «på byen» får eit måltid midt på dagen. Dette prosjektet er eit nytt felt for henne og dei andre lærarane på bibelskolen. Men dei får god hjelp, og samarbeidet med leiinga i det grønne prosjektet er godt.

Søndagskolearbeidet vokser til

Vi gler oss samtidig over at borna og dei unge her på Madagaskar utgjer ein stor del av gudstenestefellesskapet. Dei er på plass kvar søndag morgon og vert rekna med.

Av fire benkerader i katedra-

len, næraste nabo til huset eg bur i, er den eine langrekkja tettpakka av søndagskuleborn og lærarar. Dei held ut, sjølv om det kan bli både to og tre timar. Dette gjer inntrykk på reisegrupper frå Norge! Borna høyrer til, og kvar søndag tek søndagskuleflokken del med song under offringa, før ungdomskoret tek over. Dei har søndagskuleundervisning ein time før gudstjenesta tek til. Dei er då spreidde i grupper i heile kyrkjerommet med kvar sin lærar.

Første søndag i advent var det kunnskapsprøve. Søndagskulesenteret i Fianarantsoa, som NMS støttar, utarbeider desse oppgåvene, og sender rundt til alle distrikta. Dette opplegget krev tid og resurser, men det viser seg å vera motiverande. Borna møter opp. Det er spanande å sjå kva dei hugsar av det dei har lært, og kanskje dei kan få diplom? I januar startat kvar klasse med ny lærebok.

Skogssynoden, med sentrum i Mananjary, her eg nå arbeidar, hadde sitt årlege møte i april. Eit av måla vi skulle arbeida mot var at kvar kyrkje skal ha søndagskuleundervisning. Det vil nok ta tid å nå det målet. Her i nybrottsarbeidet er det ikkje lett å finna søndagskulelærarar. Men vi gler oss over at mange av dei nye kyrkjelydane har syn for dette. Vi leitar fram ein ungdom frå kvar kyrkje, som kan lesa, og har enkle kurs for dei. Mange gjer det verkeleg bra.

Det er nå tre år sidan vi var der på første evangeliseringsturen. Den byen hadde aldri hatt noko kyrkje, og vi starta arbeidet med samlingar i skuggen under eit tre eller eit halvtak. Nå har dei fått eit bra kyrkjerhus der, etter mykje dugnadsarbeid. Ein stor flokk kristne er samla kvar søndag og søndagskulen står sterkt!.

BIBELSKOLE: Kvinnene på prosjekt 523 007 i Amboaloboka.

Alfabetisering på nye marker

Eg gløymer ikkje første gongen vi kom dit i fjor haust, ein stor by, mykje folk og det yrte av born. Folk lurte på kven vi var, men vi vart bedne inn i huset til høvdingen. Dei vart trygge då dei høyrde at vi kom frå kyrkja og ikkje var politi.

TEKST OG FOTO: HELGA EIKELAND

Ambalahatsaka er ein av dei mange landsbyane som ligg i området mellom bilvegen Fianarantsoa-Mananjary og Det indiske hav. Kartet synte at dette er ein stor by og eg lurte på om vi kunne nå den best frå kanalen i aust eller frå bilvegen i vest. Det vart greiast frå vest. Då treng vi ikkje kano, men kan gå til fots. Evangelisten Velomaro bur nærast det området og det er eit par timar til fots austover frå der han bur.

Søndag er hviledag

Det hadde aldri vore noko kyrkje i området, og dei ville gjerne at evangelisten skulle koma og undervisa dei. Søndagen var dagen dei ville samlast, for den dagen arbeidde dei ikkje. Kvifor arbeider de ikkje på søndag, ville vi vita. Her finst jo ingen kyrkje? Dei visste ikkje svaret, berre at forfedrene dei-ra hadde kvilt den dagen, og det hadde dei halde fram med etter at dei flytta hit og slo seg ned for lenge sidan. Dei bad oss og om hjelp til at borna kunne få læra å lesa. Næraste barne-skule ligg så langt borte at det nyttar ikkje for dei små. Dei hadde høyrte at den nye regjeringa vil at alle born skal gå på skule. Dei som held borna borte frå skule må betala mulkt!

Ingen kan lese og skrive

Folk sette i gang med dugnad og bygde eit enkelt hus til kyrkje om søndagen og skule dei andre dagane. I desember starta så Denis som lærar. Han har ikkje lærarutdanning, men har gått på bibelskule. Nå underviser han mid-

lertidig i lesing, skriving, rekning og bibelfag. Han har 60 elevar i ulik alder. Alle startar med abc. Sist vi var på besøk var huset fullt av små og store. Songen lydte lang veg og høvdingen takka for dette som var starta i byen. Foreldra var stolte over det borna alt kunne.

For eit par veker sidan drog vi til Anosimparihy. Det er kommunesenteret til Ambalahatsaka, og ligg seks timar til fots derifrå. Vi tok ein lang omveg med bilen og var spente på om vi ville møte velvilje. Vi var heldige og møtte borgarmeisteren og medarbeidarane. Dei vart verkeleg glade då dei høyrde ærendet vårt. Vi kjenner godt Ambalahatsaka. Den store byen burte vore eit senter, men ingen i heile byen kan lesa og skriva, og vi når ikkje inn. Det er og lang og vanskeleg veg dit. Når de i kyrkja har starta arbeid der, og kan støtta dei, så er vi trygge for at byen vil få framgang! Vi fekk stor takk for samarbeidet. Landsbysamfunnet skulle setja opp eit større hus, og kommunen lova lærar frå staten til nytt skuleår. Dei takka og for at Denis samlar borna og gjev dei eit godt grunnlag før læraren er på plass. Det ligg fleire småbyar rundt i området. Borna derifrå vil kunna nytta seg av den nye skulen, fortalde ordføraren.

Denis blir og ein av dei mange som skal vera med på eit alfabetiseringskurs her i Mananjary første veka i juni. Han skal så ha kurs i lesing, skriving og rekning for dei vaksne i Ambalahatsaka, som er motiverte for det. Det trur vi er mange. Lesekurset skal

gå over tre månader. Desse kursa vert støtta av UD gjennom Ambassaden og NMS.

Nå ser vi fram til neste besøk i Ambalahatsaka-området. Dei planlegg å reisa kyrkjehuset i byen der 24. mai. Då skal vi dit på besøk. Fantastisk kjekt. Det kjem og folk frå byane omkring til søndagsmøta. Dette er eit område som har venta lenge på evangeliet!

SØNDAGSKOLE: Utdeling av bøker.

NY MISJONSMARK: Folkene har ventet lenge på evangeliet i Ambalahatsaka-området.

Nytt barnebokprosjekt på Madagaskar: «Gleden ved å lese»

– Målet med «La joie de lire»-prosjektet er å gi barn lyst til å lese samt å skape litteratur for barn på gassisk, forteller prosjektleder Mparany Rakotondrainy til Madagaskarforum. Sammen med kollega og illustratør Tojosoa har han gitt ut boken «Dangaligny sy Konaky».

TEKST: LINN KROGH HANSEN

Hovedkarakteren i boken, firfislen Dangaligny, beskriver Mparany Rakotondrainy som nysgjerrig og modig, med en sterk personlighet. Navnet kommer fra Danga; som betyr firfisle i Bara-området, mens den lille jenta han møter heter Konaky; som betyr barn på sydvest-dialekten.

Ikke pedagogisk

– Vi ønsker med dette å gi barn lyst til å lese og skape litteratur for barn på gassisk samtidig som vi med dette prosjektet utvikler barn og unges holdninger i forhold til lesing, forteller prosjektleder Mparany til Madagaskarforum. Boken om firfislen Dangaligny har ikke noen pedagogisk form, men den har en morsom historie som vil få barn til å ønske å lære å lese. For å øke motivasjonen er boken full av flotte, fargerike tegninger og illustrasjoner, forklarer Mparany.

Eleven eier boken

Målet med prosjektet er på sikt at alle

elevene skal få utdelt hver sin bok ved skolestart. Eleven kan da bytte boken mot en annen bok, eventuelt gi den bort – og det er altså eleven som har full råderett over denne boken. Læreren får ikke samle bøkene inn, den skal være med elevene hjem. I tillegg til de boktitlene som er delt ut på elevens trinn, kan elever låne en venns bok som går et trinn over eller under.

I løpet av de første sju åra, har hvert barn fått syv bøker, men trolig har hvert barn lest mange ganger så mange bøker!. Prosjektet «La joie de lire» er derfor et prosjekt som tar mål av seg å skape en skriftkultur for barn i løpet av relativt få år.

Les mer om de Grønne Bara-skolene på prosjektets flotte internettside, som guttene forøvrig har laget selv: www.smbara.org

PROSJEKTLEDER:
Mparany Rakotondrainy.

ILLUSTRATØR OG FORFATTER:
Tojo Raherinirainy.

LESEGLEDE: Den første boken i Leseglede-prosjektet.

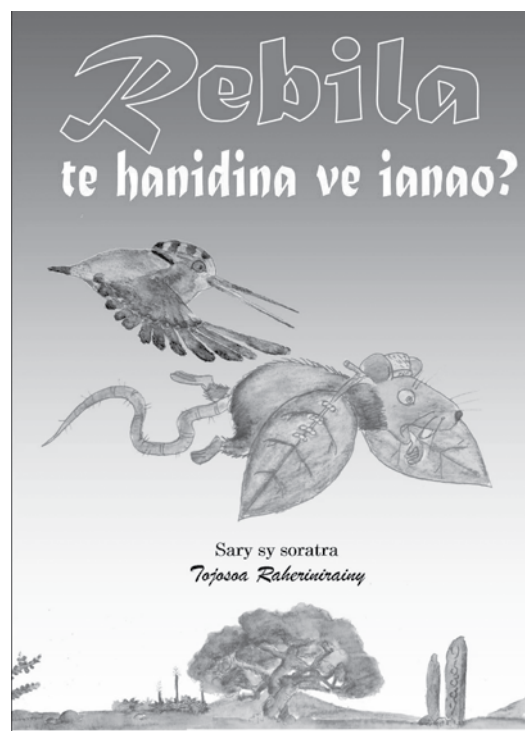

LETTLEST: Illustrasjoner og tegninger gjør boken attraktiv for barn.

«Skal du fly, Rebila?»

«La joie de lire», samarbeidsprosjektet mellom Lesesenteret i Stavanger og Universitetet i Toliara, er i ferd med å gi ut sin andre bok, skrevet og illustrert av Tojo Raherinirainy. 20-åringen er allerede trippel-illustratør: Han har laget illustrasjonene til lærerveiledningsboka «Mihisa», barneboka «Dangaligny sy Konaky», og nå denne boka om rotta Rebila, som han også har skrevet teksten til.

TEKST OG FOTO: SOPHIE KÜSPERT

Tojo har ofret både ferie, helger og nattesøvn for denne boka. Etter måneder med hard jobbing kan han snart lene seg tilbake og vente på at trykkeriet skal gjøre sitt. I første omgang skal boka trykkes i 3500 eksemplarer. Illustrasjonene i boka er både fine og morsomme. Tojo brukte lang tid på å finne ut hvordan han ville ha dem, og han har malt mange flere bilder enn de som til slutt kommer på trykk. Selv om det ikke er den første boka han har illustrert, er det den første han har skrevet teksten til, og man skal ikke se bort i fra at han er ørlite stolt av resultatet.

For førsteklasinger

Denne andre boka er til førsteklasinger, og har lite og enkel tekst. Den er om vennene Rebila, ei rotte, og isfuglen Rikibitiky. Rebila vil gjerne kunne fly som Rikibitiky, men han har ikke vinger. Han prøver å lage vinger,

slippe seg fra store høyder og bruke et strikk som katapult. Men ingenting hjelper – Rebila kan ikke fly. Hvordan Rebila til slutt får til å fly med vennen Rikibitiky vil jeg ikke røpe.

Boka skal deles ut til barna, og barna får beholde dem. Det overordnede målet i dette samarbeidsprosjektet mellom universitetene i Stavanger og Toliara er nemlig, som navnet sier, leselyst. Og hva skaper vel mer leselyst enn å eie ei bok helt selv? Barna har ofte lite tilgang til bøker og det fins veldig lite barnelitteratur på gassisk. Ved å gi ut ulike bøker til ulike trinn, ønsker prosjektet at så mange barn som mulig skal finne gleden i å lese, slik at det blir lystbetont og ikke gjøres på grunn av tvang.

Håper på viderutdanning

Tojo avsluttet videregående i fjor, og hans største ønske er å studere hobby-

en sin – kunst. Det fins ingen slik utdanning på Madagaskar, og derfor har han søkt på diverse skoler i Europa, men å få studieplass, visum og stipend er ikke lett. Så foreløpig må han finne på noe annet. Kanskje blir det flere anledninger til å være med å lage fine barnebøker på gassisk – noe det er stor mangel på..

Å tegne og skrive er noe Tojo neppe vil gi opp, på samme måte som Rebila ikke vil gi opp drømmen sin om å lære å fly. Vi skal ikke se bort ifra at han blir førsteklasingenes store helt når boka snart kommer ut. Kanskje begynner de å skrive bøker hele gjengen – og det kunne Madagaskar trenge!

Lek og latter til gassiske skolebarn

Jeg ser for meg barna ved den lille landsbyskolen Soatanimbary her jeg sitter ved skrivebordet mitt på hybelen i Bergen. Det er varmt i Soatanimbary, og barna er lei av å sitte inne. De vil ut å springe, men læreren er ikke helt sikker på om det er lurt å leke siden de jo skal lære så mange viktige ting på skolen. Dessuten vet han rett og slett ikke om noen leker de kan leke.

TEKST: : SOPHIE KÜSPERT

Lek i skolen er ganske fremmed på Madagaskar. Derfor skal jeg for andre gang få være med på å gi ut ei lærerveiledningsbok om leker i barneskolen.

Jeg har selv undervist litt ved denne lille landsbyskolen, og kjenner til skolehverdagen. Lærerne er ofte overbevist om at barna lærer mest ved å sitte så stille så mulig og lytte så lenge som mulig. Da glemmer man at barn ikke klarer å konsentrere seg i timevis. Med litt lek innimellom kan barna både lære nyttige ting som selvstendig, logisk tenking og koordinasjon, og få ny motivasjon til å lære.

Samle leker

En vårdag i fjor satt Mparany som er leder for prosjektet Grønne Skoler Bara og forloveden min, og jeg på et kontor i Antsirabe. Vi snakket om hvor trist det var at barna ikke fikk leke mer i undervisningen, og at frie aktiviteter og samhandling har en viktig pedagogisk funksjon. Løsningen vi kom fram til var å samle så mange morsomme og lærerike leker og aktiviteter som mulig, og prøve å gi dem ut. Det hele gikk mye bedre enn vi hadde ventet og snart hadde vi flere forslag enn det var plass til mellom to smale permer.

Vår venn, Tojo, var straks med på å lage illustrasjoner til alle lekene. Boka ble først trykt i bare 180 eksemplarer ved et lite trykkeri i Antananarivo – mer hadde vi ikke råd til -, og var veldig stolte når vi fikk holde den første boka i hendene. Navnet «Mihisa» betyr «å leke» på dialekten sør på Mada-

gaskar. Men boka er skrevet på offisielt gassisk, så den kan brukes i hele landet.

Positiv respons

Vi fikk mye positiv respons da vi delte ut bøkene til lærerne ved landsbyskolene, og ble glade da vi hørte at de brukte boka flittig og med svært gode resultater. Barna ble mer åpne og aktive, og de ble bedre til å telle og skrive. Noen leker er hjernetrim-leker som det kjente «Mitt skip er lastet med...», noen leker har et kunst- og håndtverkpreg, mens noen legger vekt på fysisk aktivitet.

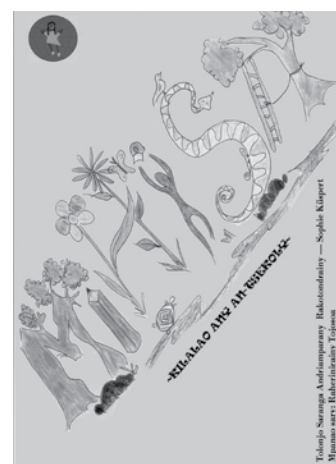
Lærere fra andre skoler meldte sin interesse og ville også gjerne få et eksemplar av boka. Etter hvert ble også det gassiske undervisningsdepartement interessert da vi presenterte boka for dem. Nå er Mihisa trykt opp i 2000 eksemplarer til alle lutherske skolene, og det er underskrevet en avtale med staten om trykking av mange tusen kopier til alle grunnskolene på Madagaskar. Mparany, Tojo og jeg gleder oss veldig over at denne lille boka ikke vil være begrenset til noen få grønne skoler, men at mange gassiske skolebarn vil få glede av å leke og le på skolen.

Flere leker

Ved et kurs for lærerne ved de Grønne Skoler Bara rett før jul gjennomførte Mparany og jeg en evaluering for å finne ut hvordan boka fungerte i praksis. Vi fikk mye skryt, men også forslag til forbedringer. Blant annet kunne de tenke seg flere leker til mindre barn og

leker som ikke trengte så mye utstyr, ja helst slike som man ikke en gang trengte papir til.

Vi hadde allerede tenkt tanken, og nå fikk vi god grunn til å jobbe med ei oppfølgingsbok: vi vil følge rådene vi har fått, og lage «Mihisa II» med flere og bedre leker. Mens jeg her i Bergen allerede har skrevet 19 lekeveiledninger, samler Mparany inn lokale leker fra barn og voksne. Boka skal bli ferdig til begynnelsen av neste skoleår. Vi har tro på at mer elevaktivitet og læring og samhandling gjennom lek vil vises i skolens resultater. Glade og fornøyde barn lærer bedre!

FÅR DELTA I ALT: Sykepleierstudent Helge Toft i aksjon. Foto: Elin Anette Rotherud.

LÆRERIKT: Sykepleierstudent Elise Støten Solbakken i praksis. Foto: Helge Toft.

Spennende praksis for norske sykepleiestudenter

Nylig har tre norske sykepleiestudenter gjennomført sin praksisdeltagelse i Antsirabe. De har laget en flott blogg på VG Nett, som Madagaskarforum her presenterer et lite utdrag fra.

REDIGERT AV LINN KROGH HANSEN

De tre 3.-års sykepleierstudentene Elise Støten Solbakken, Elin Rotherud, og Helge Toft fra Høgskolen i Buskerud har tatt sitt siste og sjette semester av utdanningen på Madagaskar.

Studentene har hatt Andranomadio-sykehuset i Antsirabe som sin base, og der har de jobbet sammen med Dr. Harison på operasjonsstuene. Studentene hadde på forhånd hørt at de som jobbet på klutvaskeriet også tar seg av småkirurgi på sykehuset, og var naturlig nok ganske spente på hvordan denne siste praksisperioden kom til å bli.

– Vi skal skrive vår bacheloroppgave om det gassiske folk og senkompli-

kasjoner av diabetes II, sårinfeksjoner og amputeringer, dette er dessverre et sterkt økende problem på Madagaskar, forteller studentene på VG-bloggen i forkant av reisen.

Etter den første tiden i Antsirabe forteller Helge at de har helsesjekket byens største fabrikk; Tiko. Studentene er også fornøyde med å få delta på alt som gjøres av oppgaver på sykehuset.

– Dr Harison er helt fantastisk dyktig, og lar oss bli med på alt.

Helge forteller at de har vært med på keisersnitt, blindtarmsoperasjoner, prostataoperasjoner samt en del tumorer og amputasjoner. De

får også lov til å sy og assistere under operasjoner.

Studentene forteller dessuten at mange av pasientene aldri hadde hørt om Diabetes II før de fikk diagnosen.

Les om sykepleiernes spennende Madagaskar-praksis og se flere bilder på <http://www.vgb.no/29440>

En større artikkel om oppholdet kommer også i bladet Sykepleien etter hvert.

Referat fra Årsmøtet 2008

Årsmøtet for VNM på landsbasis (Hovedforeningen) ble avholdt 5. april 2008 i «Tårnet i Stavanger.

Totalt 32 personer deltok.

Representanter fra styret i hovedforeningen, Osloforeningen og Stavangerforeningen var til stede.

Møteleder: Preben Lindøe

Referent: Marit J. Bakke

Underskrivere: Marianne Skjortnes og Svein R. Kjosavik

Saksliste

Årsmøtet hadde ingen kommentarer til innkalling og saksliste.

Årsmeldingen

Øyvind Dahl presenterte utvalgte punkter fra årsmeldingen.

- Kort om aktiviteter siste året i de to lokallagene. Arnhild Fjose utfylte litt om aktivitet i Oslo, og Kjell Espedal om Stavanger.
- Lokallaget i Bergen ble dessverre lagt ned høsten 2007.
- Madagaskarforum. Trykkes i 700 eksemplarer, mer enn medlemstallet.
- Medlemmer oppfordres til å dele ut bladet til interesserte og plassere det på strategiske plasser.
- Ny hjemmeside er på vei.
- Madagaskarnytt lages hver måned av Øyvind Dahl.
- Medlemsregister (473 aktive medlemmer pr 1. januar 2008)

Årsmeldingen ble godkjent av årsmøtet.

Regnskap

Reidar F. Sivertsen la frem regnskap for 2007, både for Medlemskonto (saldo pr 01.01.08 var kr 21 748,44) og Norad-konto (renteinntekter tilbakebetalt til Norad). Regnskapet er revidert og godkjent.

Regnskapet ble godkjent av Årsmøtet uten kommentarer.

Aktivitetsplan og budsjett

Øyvind Dahl presenterte aktivitetsplan og budsjett for 2008.

Kommentar: I budsjettoversikten er det en feil. Under posten "Saldo fra 2007" er det oppført kr 43 000, det riktige beløpet er kr 21 748,44.

Innspill fra Årsmøtet på aktivitetsplanen:

- Har det vært snakk om å ekspandere VNM til flere deler av landet, f. eks. Trondheim? – I Trondheim har det vært avholdt møter for et par år siden, men man anså da ikke oppslutningen

til å være god nok til å starte egen lokalforening. Det utelukker selvfølgelig ikke muligheten for at det er bedre grunnlag i dag.

- Hovedstyret planlegger annonsering i Bistandsaktuelt og Misjonstidende, noe som forhåpentligvis når ut til flere potensielle medlemmer.
- Mange turister til Madagaskar reiser med Ravinala, kan det være en kilde til nye medlemmer? – Alle som reiser til Madagaskar med Ravinala får opplysninger om VNM og hvordan man kan melde seg inn. Denne informasjonen blir gitt i forkant av reisen. Det ble anbefalt å spørre Ravinala reiser om de kanskje kan bidra mer aktivt til verving av nye medlemmer ved å gi informasjon eller minne om denne etter reisen. Det er sannsynligvis større sjanse for at noen melder seg inn etter at de har vært der.
- Nye medlemmer etter studentutveksling i Fianar og Toliara?
- Andelen aktive, gassiske medlemmer har sunket dramatisk bare det siste året. Kan vi gjøre noe for å få dem tilbake i VNM? – Gasserne har sin egen forening. Felles arrangementer mellom VNM og denne foreningen kan kanskje trekke flere gassere til VNM-arrangementer senere.
- Filmkveld med gassisk film (Malako) og felles arrangement i forbindelse med den gassiske ambassadørens besøk rundt 17. mai ble foreslått spesielt. Universitetet og idretten kan være andre arenaer for å møtes på tvers av foreningene.
- Aldersfordelingen i VNM er veldig skjev, med få unge medlemmer. Noe bør gjøres for å trekke de unge. – Osloforeningen planlegger å annonsere i studentavisen for å trekke unge som har vokst opp på Madagaskar, eller som har tilknytning/ interesse av andre grunner.
- VNM søker årlig Norad om støtte til utgivelse av Madagaskarforum, og det vanlige er at det søkes om kr 30 000, og så får foreningen kr 25 000. Hvorfor søkes det ikke om mye mer? –Det er dette Norad har sagt er det VNM kan få tildelt. Dersom vi klarer å øke medlemstallet kan det være grunnlag for å søke om mer.

Saker til drøfting:

Hovedstyret ønsker å endre "familiemedlem" til "husstandsmedlem". Dette for å tvinge unge som flytter hjemmefra til å melde seg som selvstendige medlemmer.

Et husstandsmedlem er en person som bor på samme adresse som hovedmedlemmet, og som er over 18 år.

Årsmøtet hadde ingen kommentarer, og vedtaket i hovedstyret blir stående.

Valg

Det ble avholdt skriftlig valg i forkant av årsmøtet. Preben Lindøe koordinerte opptellingen, som ble kontrollert av en annen person i tillegg til Preben Lindøe selv. Det kom inn 84 stemmer (42 på e-post og 42 med brev), en relativt dårlig oppslutning på under 18 %.

Resultatet var som følger:

Hovedstyret:

Heri Ramampiaro (75 stemmer)
Arve Lund (51 stemmer)
Arnhild Fjose (33 stemmer)
Linda Bårdsen (32 stemmer)
Inger Elisabeth Lie (30 stemmer)
Voahirana Raharisoa (18 stemmer)
Lova Andrianaivoravelona (12 stemmer)

Revisor:

Martin Ivar Arnesen
Jakob Vea

Valgkomiteen:

Suzanne Razafimasy Olsen

Det nye hovedstyret består dermed av følgende personer:

Marit Bakke (til 2009)
Øyvind Dahl (til 2009)
Arnhild Fjose (til 2010)
Arve Lund (til 2010)
Heri Ramampiaro (til 2010)
Reidar F. Sivertsen (til 2009)

1. vara: Linda Bårdsen (til 2009)
2. vara: Inger Elisabeth Lie (til 2009)

Revisor:

Martin Ivar Arnesen (til 2009)
Jakob Vea (til 2009)

Valgkomite:

Preben Lindøe (til 2009)
Ottar Rakoto Fjose (til 2010)
Suzanne Razafimasy Olsen (til 2011)

Konstituering av styret: Årsmøtet gir styret fullmakt til å konstituere seg selv.

Kommentarer og innspill til valget:

Fordelingen mellom gassere og nordmenn i styret er veldig skjev, selv etter at flere gassere var på valg. Styret utfordres til å diskutere om det bør ligge føringer i vedtektene om hvordan styrets

sammensetning skal være.

Det kan være bra å velge styrets leder på årsmøtet, og at det da i forkant er en eller flere kandidater til dette vervet. Dette for å unngå at man får et styre som skal konstituere seg selv, men som mangler lederkandidater. Hovedstyret vil drøfte løsninger for senere valg.

Hovedstyret har ikke kommet med forslag til endring av medlemskontingenten. Det var heller ingen innspill fra årsmøtet. Dagens kontingent blir dermed stående: kr 150 for hovedmedlem og kr 50 for husstandsmedlem.

Det var ikke innmeldt saker til styret før årsmøtet, annet enn styreleders ønske om å orientere om følgende:

- Lobby-virksomhet
- Truslene om nedbemanning av ambassaden
- Styrking av utdanningssektoren
- Nytt engasjement på landbruk, skog, miljø og klima
- Ny versjon av "Merkverdige Madagaskar", skrevet av Øyvind

Dahl. Boken er i produksjon og forventet utgivelse er mai/juni dette året. Norad har støttet utgivelsen med kr 100 000 gjennom VNM, og alle royalty-inntekter tilfaller VNM.

- Logo: Alvar Berget har justert logoen slik at den passer bedre med foreningens behov. Det arbeides med å få den inkorporert på hjemmesiden, i annonser, på Madagaskarforum og ellers andre trykksaker. Anita R. Hetland har ansvar for lay-out på Madagaskarforum, og Heri Ramampiaro har ansvar for den nye hjemmesiden.

Styrets leder Øyvind Dahl ble behørig takket for innsatsen som leder og for inspirasjon og godt arbeid av avtroppende styremedlem Kai Arne Schie. Han snakket på vegne av hele styret og resten av årsmøtet.

Oslo 9. april 2008
Marit J. Bakke (referent)
Marianne Skjortnes (sign.)
Svein R. Kjosavik (sign.)

Bli medlem!

porto

TIL VNM

V/ REIDAR F. SIVERTSEN,
BRØHOLTIA 16 A,
3430 SPIKKESTAD

Bli medlem i Vennskapsforeningen Norge - Madagaskar

Her vil du bli oppdatert på det siste som skjer på Madagaskar, motta Madagaskar-forum, og ellers få tilbud om medlemskvelder og deltakelse i interessegrupper. Medlemskap koster kun 150 kroner pr. år som hovedmedlem, og 50 kroner for husstandsmedlem. Send inn denne adresselappen eller registrer deg på www.madagaskar.no. Giro vil bli tilsendt.

TLF.:

E-POST:

NAVN PÅ HUSSTANDSMEDELM:

NAVN:

ADRESSE:

POSTNUMMER:

POSTSTED:

Webmaster'n blant Norges ti beste

Vennskspsforeningens webmaster Heri Ramapiaro (36) ble rett før nyttår kåret til en av landets ti mest vellykkede innvandrere av stiftelsen Leadership Women.

Av seksti nominerte ble Heri Ramapiaro kåret til en av de ti mest suksessrike innvandrere i Norge i 2007 av Leadership Women som samarbeider med stiftelsen Mangfold i Arbeidslivet (MiA).

Men solskinnshistorien om Heris Norges-suksess startet egentlig lenge før Heri kom til Norge. Faren hans hadde nemlig studert i Norge, og sønnen ville ikke være noe dårligere. Han bestemte seg derfor om å reise til Norge på folkehøgskole for å lære språket med tanke på å kunne studere her senere.

Deretter fulgte studier i Ålesund og Stavanger, før gasseren havnet på NTNU i Trondheim. Heri har i dag en doktorgrad i datateknikk som han tok ved NTNU for seks år siden. I tillegg gikk han ut som en av de beste ved Ingeniørhøgskolen.

I etterkant har han forsket på samarbeidende teknologi og har utviklet en søkemotor for biomedisinsk informasjon, skriver Dagbladet 30. desember 2007.

Etter å ha disputert fikk Heri tilbud om toårig fast forskerstilling ved NTNU, som han takket ja til. Jobbtilbudene haglet inn, men han valgte altså å bli i trønderhovedstaden.

Heris forklaring på nøkkelen til suksess er enkel og logisk, hvertfall i teorien; — *Mange innvandrere kommer fra steder der det er vanlig at innbyggerne tar kontakt med den nye, og blir derfor sittende å vente på at noe skal skje av seg selv. Sånn er det ikke i Norge. Det er vi som må ta det første steget, sier den gassiske førsteamanuensis til Dagbladet.*

Redaksjonen gratulerer på det varmeste og er ikke så rent lite stolte av å ha en så dyktig webmaster i Vennskspsforeningen!

LINN KROGH HANSEN

SMÅNYTT

AV ØYVIND DAHL

Stavangerforeningen

Tirsdag 12. februar: Stavanger-foreningen hadde møte med innlegg av Øyvind Egeland fra Ravinala reisebyrå. Temaet "Madagaskar som turistmål" ble illustrert med fantastiske lysbilder fra spesielle turer som Ravinala hadde organisert på øya. Blant annet var det en egen tur for ornitologer. Fuglevennene og andre naturelskere har mye å glede seg til på Madagaskar. 85 % av flora, 39 % av fugler, 91 % av reptiler, 99 % av amfibier og 100 % av lemurene er endemiske ifølge *Madagascar Action Plan* (MAP). Endemisk vil si at de finnes kun på Madagaskar og ingen andre steder i hele verden. På møtet ble det også årsmøte for Stavangerforeningen med valg. Se egen presentasjon av det nye styret. Ca 20 medlemmer møtte frem i Det skjeve tårnet i Jåttåvågen.

Lørdag 5. april: Også dette møtet ble holdt i Det skjeve tårn i Jåttåvågen. Eva og Svein Nielssen fortalte om Sennepsfrøskolen på Antsirabe og viste bilder fra sitt besøk der i høst. Denne skolen, som nå har 600 elever, er blitt til etter at en ildsjel som heter Razafy satte i gang på egen hånd med å lage murstein og bygge skole for fattige barn i Antsirabe i 1994. I dag drives skolen av datteren, Noro.

På møtet ble det også avholdt Årsmøte for VNM på landsbasis. Se egen omtale. Det ble servert varm gassisk mat på møtet og med flere tilreisende ble det god stemning. Ca 30 fremmøtte.

Lørdag 17. mai: I forbindelse med at ambassadør Alphonse Ralison skal være i Stavanger 17. mai, vil Vennskapsforeningen Norge - Madagaskar, Vennskapsbyforeningen Stavanger - Antsirabe og Fimanor (Foreningen for gassere i Stavanger) delta i Folketoget i Stavanger kl. 16.00. Vi møtes derfor kl. 15.40 ved fontenen mellom Fiskehandelen og Rosenkildehuset i Vågen. Parolene vil bli: "Vennskap og Samarbeid", "Norge - Madagaskar" og "Stavanger - Antsirabe". Det vil bli laget bannere.

Vi oppfordrer alle medlemmer av foreningene og alle venner av Madagaskar til å delta med norske og gassiske flagg. Kontaktperson: John Magnus Nygaard john.magnus.nygaard@rogfk.no. Mobil, 478 14 986

Osloforeningen

Lørdag 26. januar hadde foreningen lørdagskafé med godt fremmøte. Nydelig gassisk mat "henaritra" og kaffe, te og småkaker ble servert. Det var foredrag om Reiseliv ved Thor Vaz de Leon fra Travelstore og orientering om Hasina reiser.

Onsdag 12. mars: Osloforeningen hadde et møte med besøk av leder på landsbasis: Øyvind Dahl der han fortalte om samarbeid mellom Universitetet i Stavanger og Universiteter på Madagaskar. Følgende samarbeidstiltak ble presentert: Samarbeid mellom teknisk naturvitenskapelig fakultet i Stavanger og Institutt for akvakultur ved Universitetet i Toliara innen miljøteknologi, samarbeid mellom humanistisk fakultet i Stavanger og institutt for historie ved Universitetet i Toliara om Literacy Studies. Videre ble det orientert om Lesesenterets prosjekt om produksjon av barnebøker på Madagaskar i samarbeid med Universitetet i Toliara og "Grønne skoler i Bara". Den første boken "Dangaligny sy Konaiky" ble presentert. Se egen omtale i bladet. Til slutt ble det orientert om samarbeidet mellom Hotellhøgskolen og Universitetet i Fianarantsoa om oppbygging av faget økoturisme som bachelor- og masterstudier.

Etter denne presentasjonen orienterte Øyvind Dahl om saker som hovedstyret har arbeidet med i det siste: Lobbyvirksomhet, ny bok "Merkverdige Madagaskar", ny hjemmeside og ny anvendelse av logoen for foreningen. Ca 20 deltakere møtte frem.

Til slutt ble det Årsmøte for Osloforeningen der årsmelding og regnskap ble lagt frem og nytt styre ble valgt. Se egen omtale.

Nye styremedlemmer i foreningen

Vennskapsforeningens hovedstyre

På årsmøtet den 5. april ble resultatet av det landsomfattende valget kunngjort. Styret skal konstituere seg på sitt førstkommende styremøte.

Det nye styret ser slik ut:

- Marit J. Bakke (til 2009)
- Øyvind Dahl (til 2009)
- Arnhild Fjose, (til 2010)
- Arve Lund (til 2010)
- Heri Ramampiaro (til 2010)
- Reidar Sivertsen (til 2009)
- Linda Bårdsen (1. vara) (til 2009)

- Inger Elisabeth Lie, (2. vara) (til 2009)
- Følgende ble valgt til revisorer: Martin Ivar Arnesen, Jakob Vea
- Følgende ble valgt inn i valgkomiteen: Suzanne Razafimasy Olsen (til 2011)
- Fra før sitter Preben Lindøe (til 2009) og Ottar Rakoto Fjose (til 2010) i valgkomiteen.

Stavangerforeningens nye styre

På årsmøtet den 12. februar ble det valgt nye styremedlemmer. Det nye styret ser slik ut:

- Kjell Espedal (leder) (til 2009)
  - Ronald Mong (nestleder) (til 2010)
  - Preben Lindøe (sekretær) (til 2009)
  - Ingvald Svandal (kasserer) (til 2010)
  - Daniel Fanomezantsoa (styremedlem) (til 2009)
  - Svein Kjosavik (vara) (til 2009)
  - Trond Sigvaldsen (vara) (til 2009)
- Valgkomitee
- Mona Nordstrand (til 2010)
- Revisor:
- Mona Nordstrand (til 2008)

Osloforeningens nye styre

På årsmøtet den 12. mars ble det valgt nye styremedlemmer. Det nye styret ser slik ut:

- Inger Elisabeth Lie (leder) (til 2009)
- Birger Gjelsten Veum (nestleder) (til 2010)
- Arnhild Fjose (kasserer) (til 2009)
- Sambatra Sivertsen (sekretær) (til 2010)
- Ørjan Hansen (medlemsansvarlig) (til 2010)
- Rolf Andreas Eriksen (1. vara)
- Voahirana Raharisoa (2. vara)

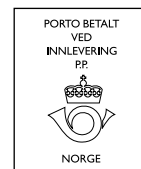
Hvor mange medlemmer har foreningen?

Vår kasserer Reidar F. Sivertsen har gjort en kjempejobb med å ajourføre vår medlemsliste. Foreningen har nå totalt 467 registrerte medlemmer. Av disse er 331 hovedmedlemmer og 136 husstandsmedlemmer. Antall som har betalt for 2008 er per 8. april 2008 393 medlemmer. Vi ber de gjenværende ca 74 medlemmer om å betale snarest til konto nr. 4336 11 00469 til VNM, c/o Reidar F. Sivertsen, Brøholtlia 16 A, 3430 SPIKKESTAD.

Vi vil gjerne at dere verver nye medlemmer til foreningen. Jo flere vi er, jo sterkere stemme har vi når det gjelder lobbyvirksomhet og forhandling om medlemsfordeler.

B

RETURADRESSE: REIDAR F. SIVERTSEN, BRØHOLT LIA 16 A, 3430 SPIKKESTAD

DET FØRSTE STYRET: Fra venstre: Suzanne Razafimasy Olsen, Hans Roger Selnes, Ellen Veia Rosnes, Sidonie Hansen, Øyvind Dahl, Jan Erik Furunes. Heri Ramampiaro og Endre Haraldseide var ikke til stede.